

"İkinci sualin ise, peder ve validenin arzuları pek mühimdir. Kur'ân-ı Hakîm bir âyet-i kerimede, beş tarzda onlara karşı şefkat ve hürmeti emreder. Eğer suhuletle arzuları yerine gelmek kabilsen yaparsınız." İzahı; buradan nasıl bir ders çıkarabiliriz?

"Saniyen: Sorduğun birinci suale senin kalbini tevkil ediyorum. Nasıl fetva verirse, ben de öyle razıyım. Merâtib-i dünya, nokta-i nazarımda pek ehemmiyetsiz olmakla beraber, senin gibi mertebesini hizmet-i Kur'ân'a medar edenler için, minnet altına ve zillete girmemek şartıyla hoş görüyorum. İkinci sualin ise, peder ve validenin arzuları pek mühimdir. Kur'ân-ı Hakîm bir âyet-i kerimede, beş tarzda onlara karşı şefkat ve hürmeti emreder. Eğer suhuletle arzuları yerine gelmek kabilsen yaparsınız." (1)

Bu Mektup Hulusi'ye hitaben yazılmıştır.

Üstad'ın birinci suale verdiği cevaptan şunu anlamak mümkündür: Bir insan -çok muhtaç olmadığı sürece-herhangi bir makama, devlet dairesindeki bir göreve talip olmamalıdır. Eğer bir göreve, bir makama talip olursa, Allah'ın rızasını kazandıracak hizmetlere bir vesile olarak kullanmayı hedeflemelidir. Bu durumda da minnet altına ve zillete girmeme şartı geçerlidir.

Konu da şudur: Hulusi abi, Yüzbaşısıdır, fakat bir kursa katılmak suretiyle Binbaşılığa terfi etmek ister. Ve bunu Üstad'a sorar, cevabı da gördüğümüz gibidir.

İkinci sualin özeti şudur: Hulusi abi Eğirdir'de iken ana-babası yalnızdır, onun Elazığ'a onların yanına gitmesini arzu ediyorlar. Hulusi abi bunu da Üstad'a sorar. Üstad da gördüğümüz cevabı verir. Ve Hulusi Bey de Elazığ'a tayinini çıkartır ve oraya gider.

Üstad'ın ilgili cevabından şunu anlayabiliriz: Ana-babanın -meşru dairde ve imkân dahilinde olan- arzularına öncelik vermek gerekir. Eğer bu istekleri meşru değilse, bunu yerine getirmesi caiz değildir. Çünkü **"Allah'a muhalif olan yerde kula itaat edilmez."** Eğer onların bu istekleri yerine getirilmesi imkânsız yahut da çok zor ise, bu durumda da evladın bunu yerine getirmesi gerekmez. Ancak her halükârda onların rızasını kazanmaya çalışmaktan geri durmamalıdır.

Üstadın ana-babaya [beş tarzda hürmet ve şefkati emreden](#) İsrâ sûresinin 23-25. âyetleri için **“Kur'an-ı Hakîm bir âyet-i kerimede...”** demesi, bu üç âyetin bir tane olduğunu veya Üstad'ın bu üç âyeti bir saymış olduğunu göstermez. Onun **“Kur'an'ın bir âyetinde”** şeklindeki ifadeden maksadı âyetlerin sayısını belirlemek değil, bu konunun Kur'an'da geçtiğini ifade etmektir. Buna göre **“Kur'an-ı Hakîm bir âyet-i kerimede...”** ifadesini **“Kur'an-ı Hakîm'in bir yerinde...”** şeklinde anlamakta bir sakınca olmasa gerektir. Bu “bir yer”, elbette âyettir. Bir yerden ibaret olan “âyet” bir de olabilir daha fazla da olabilir.

(1) bk. [Barla Lahikası, \(214. Mektup\)](#).